

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2020/2180,**18. detsember 2020,****millega pikendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1429 (millega kehtestatakse meetmed kestliku raudteeturu jaoks seoses COVID-19 puhanguga) vaatlusperioodi****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta määrust (EL) 2020/1429, millega kehtestatakse meetmed kestliku raudteeturu jaoks seoses COVID-19 puhanguga, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 pandeemiaga on kaasnenud raudteeliikluse järsk vähenemine, mis tuleneb nõudluse märkimisväärsest langusest ja liikmesriikides pandeemia tõkestamiseks võetud otsestest meetmetest.
- (2) Need asjaolud ei sõltu raudteeveo-ettevõtjatest, kes on pidevalt seisnud silmitsi märkimisväärsede likviidsusprobleemide, suurte kahjude ja mõnel juhul maksejõuetuse ohuga.
- (3) Selleks et võidelda COVID-19 pandeemia negatiivse majandusliku mõjuga ja toetada raudteeveo-ettevõtjaid, võimaldab määrus (EL) 2020/1429 liikmesriikidel lubada raudteetaristu-ettevõtjatel raudteetaristu kasutustasusid vähendada, nende nõudmisest loobuda või nende nõudmist edasi lükata. See võimalus on antud ajavahemikuks 1. märtsist 2020 kuni 31. detsembrini 2020 (edaspidi „vaatlusperiood“).
- (4) Pandeemia ajal kehtestatud liikumispiirangutel oli märkimisväärne mõju raudtee-reisijateveoteenuste kasutamisele. Pandeemia tõi kaasa ka selle, et paljud tööstusharud vähendasid tootmist või isegi lõpetasid selle, vähendades seega raudteekaubavedude mahtu. 27 ELi liikmesriigi raudteetaristu-ettevõtjate esitatud andmete põhjal tabas pandeemia raskemalt reisijateveoteenuste segmenti ja eelkõige ärilist eesmärki taotlevate reisijateveoteenuste segmenti ning nende teenuste pakkumine vähenes oluliselt kõigis liikmesriikides. 2020. aasta märtsist kuni septembrini vähenesid reisijateveoteenused (rongikilomeetrites) 16,9 % ja kaubaveoteenused 11,1 % võrreldes eelneva aasta sama ajavahemikuga. 2020. aasta märtsist kuni septembrini vähenesid avaliku teenindamise kohustusega hõlmatud reisijateveoteenused (rongikilomeetrites) 12,2 % ja ärilist eesmärki taotlevad reisijateveoteenused 37,3 % võrreldes eelneva aasta sama perioodiga. Reisijatevedu reisijakilomeetrites vähenes 2020. aasta teises kvartalis 71,2 % ja kaubavedu tonnikilomeetrites 15,9 % võrreldes 2019. aasta sama ajavahemikuga. Sellel suundumusel võib olla äärmiselt suur mõju konkurentsile raudtee-reisijateveo turul, tõeliselt ühtse Euroopa raudteepiirkonna loomisele ning lõppkokkuvõttes liikumisele suurema arvu rongireisijatega ja raudteel veetavate kaupade suurema mahuga kestlikuma transpordisektori suunas.
- (5) Maailma Terviseorganisatsiooni andmetel on päevas registreeritud haigusjuhtude arv Euroopas taas kasvamas ning 2020. aasta oktoobris oli märkimisväärne arv päevi, mil registreeriti rohkem kui 300 000 uut haigusjuhtu.
- (6) 2020. aasta novembris leidis Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC), et „Euroopa Liidus / Euroopa Majanduspiirkonnas (EL/EMP) ja Ühendkuningriigis on COVID-19 nakatumine veelgi suurenenud ja praegune olukord kujutab endast suurt ohtu rahvatervisele“ ning et „praegune epidemioloogiline olukord on enamikus riikides tõsine probleem, kuna haiguse edasikandumise oht on üha suurem, nõudes viivitamatuid sihipäraseid rahvatervisealaseid meetmeid“.

⁽¹⁾ ELT L 333, 12.10.2020, lk 1.

- (7) Sellest tulenevalt on liikmesriigid alates oktoobrist kehtestanud üha rangemad liikumispriirangud. Seetõttu puuduvad väljavaated raudteeliikluse kiireks taastumiseks lühikese aja jooksul.
- (8) Seega näib, et raudteeliikluse mahu vähenemine võrreldes eelmiste aastate vastava ajavahemikuga – mille võrdlusväärtusteks on määruse (EL) 2020/1429 artikli 5 lõigete 1 ja 2 kohaselt 2019. aasta näitajad – jätkub ning et see olukord tuleneb COVID-19 puhangu mõjust.
- (9) Prognooside kohaselt hakkab majandus järgmise kahe aasta jooksul tasapisi väga aeglaselt elavnema, kuna tarbijausalduse näitaja ja majandususkalduse indikaator muutusid negatiivseks. Lisaks on varasemate perioodide kohta kättesaadavaid andmeid arvesse võttes tõenäoline, et rahvatervise olukorra mis tahes paranemine, näiteks vaktsiini kättesaadavuse tõttu (eeldades, et selline paranemine toimub 2021. aasta esimesel poolel), avaldab raudteeliiklusele märgatavat positiivset mõju üksnes märkimisväärse viivitusega. Selline positiivne mõju ei avaldu tõenäoliselt enne 2021. aasta teist poolt.
- (10) Seega tundub, et kuni selle ajani jätkub tõenäoliselt raudteeliikluse mahu vähenemine võrreldes eelmiste aastate vastava ajavahemiku tasemega ning et selline olukord tuleneb COVID-19 puhangu mõjust.
- (11) Seepärast on vaja kõnealuse määruse artiklis 1 sätestatud vaatlusperioodi pikendada 2021. aasta juuni lõpuni.
- (12) Käesolev delegeeritud määrus peaks jõustuma pärast määruse (EL) 2020/1429 artiklis 1 praegu ette nähtud vaatlusperioodi lõppu. Õiguskindlusetuse vältimiseks tuleks käesolev määrus vastu võtta kõnealuse määruse artiklis 7 sätestatud kiirmenetluse korras ning see peaks jõustuma võimalikult kiiresti, järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2020/1429 artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Käesoleva määrusega kehtestatakse ajutised normid raudteetaristu kasutustasude määramise kohta, nagu on sätestatud direktiivi 2012/34/EL IV peatükis. Määrust kohaldatakse ajavahemikul 1. märtsist 2020 kuni 30. juunini 2021 (edaspidi „vaatlusperiood“) raudteetaristu kasutamise suhtes riigisisesteks ja rahvusvahelisteks raudteevedudeks, mis on hõlmatud kõnealuse direktiiviga.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. detsember 2020

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN
